

následky ponechává světu, Bohu; kdo jedná mravně podle odpovědnosti, počítá s danou situací a nevyhýbá se zodpovědnosti za následky, jež bylo možno předvídati. Každá etika musí dále počítati s tím, že dosažení dobrých cílů je často vázáno na užití prostředků nebezpečných, nebo i závadných, a těžko určití, kdy »dobrý účel světlí prostředky«. O problém posvěcení prostředku účelem musí asi ztroskotati každá etika podle smýšlení, neboť by měla mít vlastně jen jednu možnost: zamítnouti každé jednání, které užívá mravně nebezpečných prostředků.

V politice však neplatí zásada hlásaná F. W. Foersterem, že z dobra může pojití jen dobro, ze zla zlo. V politice je tomu často právě naopak. Dualismus dobra a zla, irracionalita světa, byly právě hybnou silou všeho náboženského vývoje; specialisace etiky pro různé kasty je přísně provedena v etice indické a zná ji i etika katolická (mnich, zbožný rytíř a měšťan), která vřadila do etiky i násilí, jako kárný prostředek proti hříchu a kacířům. Všechna náboženství se musela vypořádati s problémem politické etiky, totiž s problémem legitimního násilí.

Každý politik pracuje s tímto prostředkem legitimního násilí. Potřebuje k tomu přívrženců, kterých získává jen tím, že jim dává vyhlídky na vnitřní či vnější odměnu. A na těchto motivech, eticky převážně nízkých, spočívá úspěch vůdce. Toho si musí být každý politik vědom, i své odpovědnosti za to, co se může stát pod jejich nátlakem. Každé politické jednání, které pracuje s násilnými prostředky a na základě etiky podle odpovědnosti, ohrožuje »spásu duše«. Jedná-li politik s čistou etikou podle smýšlení, je tu nebezpečí katastrofy, neboť chybí odpovědnost za následky. Politika se ovšem nedělá jen hlavou — v tom mají pravdu etikové podle smýšlení — a v tom, kdo je opravdu »povolán« k politice, musí se obě etiky doplňovati. Nikoli opájení romantickými sensacemi, nýbrž celou duší počítovaná odpovědnost je to lidsky pravé a dojemné.

F. B. S.

BIBLIOGRAFIE.

ČESKÁ.

- Hexner* (Ervin) — Základy kartelového práva. 1929. 157 str. 52.—.
- Jandásek* (L.) — Význam dra Tyrše v přípravě našeho osvobození. Čsl. obec sok. 1929. 30 str. 5.—.
- Klapka* (Otakar). — Průmysl a zatížení komunálními dárkami. V Praze, kom. Řivnáč 1929. 15 str. 4.—.
- Külpe* (O.). — Úvod do filosofie. Praha, Melantrich 1929. 35.—.
- Masaryk* (T. G.). — Americké přednášky. 2. vyd. Praha, Čin 1929. 18.—.
- Mišík* (Mikuláš). — Husiti na Slovensku. V B. Bystrici, typ. Žabka 1928. 328 str.
- Navrátil* (Ladislav). — Organisační otázky československého obchodu. V Praze, kom. Řivnáč 1929. 21 str. 5.—.
- Neumann* (Stanislav Kazimír). — Francouzská revoluce. Díl I. Praha, Borový 1929. 75.—.
- Patočka* (Ladislav). — Problémy československé hospodářské expansivity. V Praze, kom. Řivnáč 1929. 16 str. 4.—.
- Pazourek* (J.). — Nové proudy ve světové obchodní politice. Praha, kom. Řivnáč 1929. 4.—.
- Pelikán* (F.). — Boj za svobodu české filosofie a historické hodnocení. Praha, Srdce 1929. 5.—.

- Riedl* (Eduard). — Československo a předválečný dluh bývalé rakousko-uherské monarchie. Praha, Zemská banka 1929. 135 str.
- Ročenka* československé republiky. Vrch. red. dr. Ant. Hajna. Roč. VIII. 1929. V Praze 1929. 341 str. 48.—.
- Slavík* (J.). — Studie k dějinám ruské revoluce. III. Opise v bolševické propagandě. 1929. 3.—.
- Sloukal* (K.). — Sv. Václav a svatováclavská idea v našich dějinách. Praha, Srdce 1929. 8.—.
- Svítal-Karník* (J.). — Duch Slovenska. Praha, Čes. akc. tisk. 1929. 15.—.
- Šeracký* (Fr.). — Moderní racionalisace výroby s hlediska psychotechnického. V Praze, kom. Řivnáč 1929. 17 str. 4.—.

FRANCOUZSKÁ.

- Destrée* (Jules). — Introduction au socialisme. L'Eglantine 1929. 15 fr.
- Gide* (Charles). — Le coopératisme. Recueil Sirey 1929. 335 str. 15 fr.
- Chicos* (Stéfan). — Le contrôle de l'engagement des dépenses publiques (en France, en Belgique, en Italie et en Angleterre). Recueil Sirey 1929. 64 str. 12 fr.
- La Bigne de Villeneuve* (Marcel de). — Traité général de l'Etat. Essai d'une théorie réaliste de droit politique. Recueil Sirey 1929. 626 str. 60 fr.

- Lyautey* (Pierre). — La bataille économique. Soc. d'édit. géograph. maritimes et coloniales 1929. 288 str. 12 fr.
- Oldenbourg* (Serge). — Le coup d'Etat bolcheviste. Payot 1929. 528 str. 50 fr.
- Petit* (Lucien). — Histoire des finances extérieures de la France pendant la guerre 1914—1919. Payot 1929. 816 str. 60 fr.
- Privat* (Maurice). — Le Scandale de la Gazette du Franc. Souval 1929. 220 str. 12 fr.
- Pujo* (Maurice). — Comment Rome est trompée. Fayard 1929. 352 str. 12 fr.
- Smogorzewski* (Casimir). — La Pologne et la Guerre à travers les livres polonais. Gebethner et Wolff 1929. 96 str. 9 fr.
- Smogorzewski* (Casimir). — La Roumanie à un tournant de son histoire. Le Cabinet Manin. Gebethner et Wolff 1929. 24 str. 3'60 fr.
- Smogorzewski* (Casimir). — L'Union sacrée polonaise. Gebethner et Wolff 1929. 71 str. 9 fr.
- Swiatopolk-Mirski* (prince Michel). — Les origines de la crise monétaire en Pologne et le sort des créances privées pendant et après l'inflation. Vrin 1929. 136 str. 15 fr.
- Swiatopolk-Mirski* (prince Nicolas). — La réglementation légale du travail dans la République polonaise. Vrin 1929. 114 str. 15 fr.
- Vibraye* (Regis de). — Où mène le nationalisme. Argo 1929. 188 str. 12 fr.
- Wilfan* (Josip). — Les minorités ethniques et la paix en Europe. Wien, Braumüller 1929. 15 str. 0'60.

ANGLICKÁ.

- Bailey* (W. Milne). — Trade Union Documents. Bell 1929. 580 str. 8/6.
- Bullard* (A.). — American Diplomacy in the Modern World. Oxf. P. 1929. 127 str. 6/6.
- Citizen* (The) of Tomorrow. Benn 1929. 154 str. 1/6.
- Emerson* (Rupert). — State and Sovereignty in Modern Germany. Oxf. P. 1929. 298 str. 16/.
- Kelsey* (C.). — Physical Basis of Society. 2nd ed. Appleton 1929. XXII—526 str. 12/6.
- Legendre* (A. F.). — Modern Chinese Civilisation. Cape 1929. 288 str. 12/6.
- Le Mesurier* (L.). — Socialist Woman's Guide to Intelligence. Benn 1929. 208 str. 5/.
- Macdonald* (J.R.). — Socialism: Critical and Constructive. Cassell 1929. 320 str. 3/6.
- Palmer* (V. M.). — Field Studies in Sociology. Camb. P. 1929. 12/6.

- Pasvolsky* (L.). Economic Nationalism of the Damebian States. Allen & U. 1929. XXVI—609 str. 12/6.
- Rayner* (R. M.). — The Story of Trade Unionism. Longmans 1929. 6/.
- Robson* (N. S.). — Unemployment, an examination of the causes of and possible remedies for the prevailing depression in industry. Simpkin 1929. 28 str. 1/.
- Schneider* (H.). — Making the Fascist State. Oxf. P. 1929. XI—392 str. 21/.
- Social Changes* (Recent) in the United States since war and particularly in 1927. Camb. P. 1929. 230 str. 15/.
- Walsh* (Edmund A.). — The Fall of the Russian Empire. The story of the last of the Romanovs and the coming of the Bolsheviki. Williams & Norgate 1929. 376 str. 15/.
- Watt* (L.). — Capitalism and Morality. Cassell 1929. 160 str. 3/6.
- Zimmern* (A.). — The Prospects of Democracy. Chatto 1929. 386 str. 15/.

NĚMECKÁ.

- Beitraege zu dem Problem »Frau und Arbeit«*. Langensalza, Beltz 1929. III—64 str. 2'—.
- Binder* (Julius). — Führerauslese in der Demokratie. Langensalza, Beyer 1929. 67 str. 1'65.
- Brauer* (Theodor). — Der moderne deutsche Sozialismus. Freiburg, Herder 1929. VIII—400 str. 10'—.
- Dreiser* (Theodore). — Sowjet-Rußland. Wien, Zsolnay 1929. 414 str. 4'—.
- Farwig* (Heinrich). — Der Kampf um die Gewerkschaften. Berlin, Führer-Verlag 1929. VIII—227 str. 4'—.
- Hayek* (Friedrich A.). — Geldtheorie und Konjunkturtheorie. Wien, Hölder-Pichler-Tempsky 1929. XII—147 str. 6'25.
- Irwin* (Will). — Herbert Hoover. Eine Biographie. Berlin, Hobbing 1929. 8'—.
- Jung* (Karl Gustav). — Die Frau in Europa. Zürich, Neue Schweizer Rundschau 1929. 46 str. 4'40 fr.
- Junghann* (Otto). — Ursprung und Lösung des Problems der nationalen Minderheiten. Wien, Braumüller 1929. 43 str. 1'50.
- Meesmann* (Paul). — Grundfragen der Wirtschaft. Mainz, Ricker Gießen 1929. 140 str. 2'50.
- Meinecke* (Friedrich). — Die Idee der Staatsräson in der neueren Geschichte. 3. durchges. Aufl. München, Oldenbourg 1929. VII—545 str. 17'—.

Dr. Konst. Jelínek.

Vydavatelé: Dr. Jaroslav Krejčí a Vilém Koudelka. Odpovědný redaktor Vilém Koudelka. Revue »Moderní stát« vychází jednou měsíčně s výjimkou dvou prázdninových měsíců. Celoroční předplatné v tuzemsku Kč 100'—, jednotlivá čísla Kč 12'—, dvojčísla Kč 18'—, Pro cizozemsko zvyšuje se předplatné o poplatky poštovní na ročních Kč 115'—, Kdo si ponechá ukázkové číslo, považuje se za odběratele. Odbírání časopisu přestává jen písemnou výpovědí. Pouhé vrácení výtisku nestačí. Novinová sazba povolena řed. pošt a telegrafů č. j. 85.224/VII.-28. Tiskem Státní tiskárny v Praze.